

USTROJ DRŽAVNE UPRAVE U REPUBLICI HRVATSKOJ

Krunić, Anja

Undergraduate thesis / Završni rad

2016

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Polytechnic in Pozega / Veleučilište u Požegi**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:112:511363>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-04-02**

VELEUČILIŠTE U POŽEGI
STUDIA SUPERIORA POSEGANA

Repository / Repozitorij:

[Repository of Polytechnic in Pozega - Polytechnic in Pozega Graduate Thesis Repository](#)

VELEU ILIŠTE U POŽEGI

ANJA KRUNI , MBS: 6183

USTROJ DRŽAVNE UPRAVE U REPUBLICI HRVATSKOJ ZAVRŠNI RAD

Požega, 2016. godine

VELEU ILIŠTE U POŽEGI

DRUŠTVENI ODJEL

PREDDIPLOMSKI STRUJNI STUDIJ UPRAVNI STUDIJ

NASLOV ZAVRŠNOG RADA:

USTROJ DRŽAVNE UPRAVE U REPUBLICI HRVATSKOJ

ZAVRŠNI RAD

IZ KOLEGIJA: Upravno pravo-op i dio II

MENTOR: Marijeta Vitez Pandži, univ.spec.admin.publ., v.pred

STUDENTICA: Anja Kruni

Matični broj studenta: 6183

Požega, 2016. godine

SAŽETAK:

Predmet ovog završnog rada je ustroj državne uprave u Republici Hrvatskoj. Pravilan ustroj državne uprave osigurava uinkovito provo enje zakonskih i podzakonskih akata, a u današnje vrijeme uvjeti za uinkovitost stvaraju se ako je sama državne uprava u skladu sa europskim i svjetskim standardima emu se u Republici Hrvatskoj posve uje velika pozornost. Unutarnje ustrojstvo države uprave u Republici Hrvatskoj propisuje Vlada. Dakle, predmet ovoga rada, ustroj državne uprave, promatran je u sklopu s njezinim glavnim na elima, ustroju i funkcioniraju. Svako tijelo državne uprave se analizira ta da se dobije detaljniji uvid u cijelu srž same problematike državne uprave. Obrani su svi dostupni i relevantni izvori te se pri njihovoj obradi koristilo nekoliko metoda. Cijelo se istraživanje podijelilo u teorijski i prakti ni dio. U teorijskom dijelu se obra uju osnovni aspekti ustroja državne uprave tj. modernizacija, normiranje, tijela, te na ela dok se u prakti nom dijelu provelo istraživanje ureda državne uprave u Slavonskom brodu, tj. na prakti nom primjeru se željelo istražiti sve ono što je prikazano teorijskim dijelom.

Ključne riječi: državna uprava, ministarstva, državni uredi, državne upravne organizacije, ured državne uprave u županiji

The subject of this final work is the organization of the state administration in the Republic of Croatia. The proper organization of state administration ensures effective implementation of laws and bylaws, and nowadays conditions for effectiveness are created if the state administration itself in line with European and international standards which are in the Republic of Croatia is given much attention. The internal organization of state administration in the Republic of Croatia prescribed by the Government. Every government body to analyze this to get a deeper insight into the whole essence of the problem of the state administration. The study included all available and relevant sources and in their processing used several methods. All the research is divided into theoretical and practical part. The theoretical part deals with basic aspects of the organization of the state administration, ie. The modernization, standardization, authorities and principles while the practical part of the research carried out by the state administrative office in Slavonski Brod, i.e. the practical example to investigate everything that is presented theoretical part.

Key words: state administration, ministry, state offices, state administrative organizations, state offices in counties

SADRŽAJ:

1. UVOD	1
2. METODOLOGIJA RADA	2
2.1. Predmet istraživanja	2
2.2. Metode istraživanja.....	2
3. USTROJ DRŽAVNE UPRAVE	4
3.1. Važnost modernizacije hrvatske uprave	4
3.2. Na elna za unutarnje ustrojstvo tijela državne uprave	6
3.3. Pozitivno pravno normiranje državne uprave u Republici Hrvatskoj	8
3.4. Tijela državne uprave	9
3.4.1. Ministarstva.....	10
3.4.2. Državni uredi	13
3.4.3. Državne upravne organizacije.....	15
3.4.4. Uredi državne uprave u županijama.....	17
4. ANALIZA USTROJA I PODATAKA IZ UREDA DRŽAVNE UPRAVE BRODSKO POSAVSKE ŽUPANIJE.....	19
4.1. Ured državne uprave Slavonski Brod	19
4.6. Klasifikacija radnih mjesta	21
5. ZAKLJU AK	25
6. POPIS LITERATURE	27

1. UVOD

Državna uprava od svojih najranijih po etaka bila je zadužena za neposrednu provedbu zakona, donošenje propisa, obavljanje upravnog i inspeksijskog nadzora te druge upravne i stru ne poslove propisane zakonskim okvirima. Državna upravna hijerarhija imala je dodatnu svrhu: utvr ivanje i usmjeravanje odgovornosti za upotrebu državne vlasti. Hijerarhijom je legitimirana vlast bila izraženija kod akata države kao vlasti nego kod akata države kao službe. Razvojem suvremene demokratske države i državna uprava se vremenom mijenjala i prilago avala zakonskim i podzakonskim propisima. Poslove državne uprave danas obavljaju tijela državne uprave, a odre eni poslovi državne uprave mogu biti povjereni i tijelima jedinica lokalne i podru ne (regionalne) samouprave ili drugim pravnim osobama koje na temelju zakona imaju javne ovlasti.

Problem državne strukture od samog po etka bila je stabilizacija odnosno integracija koja bi mogla postati zaprekom u podre ivanju i prilago avanju neprestanim promjenama njihove okoline. Povijesni razvoj državne uprave zapo eo je još prije tri stolje a. Niz revolucija, prevrata, reformi, izmjene vlasti i vladara državnu upravu su doveli do današnjeg stadija koji je bio i ostao podložan vje nim promjenama. Uzrok podložnosti tim promjenama je globalizacija. Transparentnost i otvorenost, s dobro ure enim pravnim postupcima i procedurama, preduvjeti su za ostvarivanje prava ovjeka i gra anina i za demokratski razvitak zemlje.

Predmet ovog završnog rada je „Ustroj državne uprave u Republici Hrvatskoj“ stoga e posebno biti istaknuta modernizacija suvremene državne uprave kao i na ela na temelju kojih postupa javna uprava. Temeljnim na elima istaknut e se važnost državne uprave kao i zakonska regulativa koja ure uje državnu upravu i tijela državne vlasti. Nakon toga, govoriti e se o tijelima državne uprave tj. ministarstvima, državnim uredima, državnim upravnim organizacijama i uredima državne uprave u županijama te e biti opisan njihov ustroj i poslovi koje obavljaju. Naposljetku, kroz prakti ni dio bit e interpretirana struktura ureda države uprave te daljnje grananje odsjeka.

2. METODOLOGIJA RADA

2.1. Predmet istraživanja

Predmet istraživanja završnog rada je „Ustroj državne uprave u Republici Hrvatskoj“. Državna uprava funkcionira na temelju načela unutarnjeg ustrojstva, uzimajući u obzir potrebe svakog državnog tijela. Središnja tijela državne uprave sastavljena su od ustrojbenih jedinica pa tako npr. u sastavu ministarstva se nalaze uprave, zavodi i ravnateljstva kojima upravlja pomoćnik ministra (Bakota B. i Romić D., 2013:156)

Glavno istraživačko pitanje s kojim se ovom istraživanju pristupilo je sljedeće:

- Je li potrebna kompleksna organizacija kako bi se povećala učinkovitost državne uprave?

Na temelju ovog istraživačkog pitanja izvedena je hipoteza:

H: Kompleksna organizacija državne uprave je potrebna jer se tako svakom potrebnom području može posvetiti više pažnje i povećati učinkovitost same uprave.

Svrha ovog istraživanja i samog rada jest proučiti sve dostupne izvore koji su povezani, kao i akte kojima je reguliran ustroj državne uprave te na takav način produbiti znanje o ustroju i funkcioniranju državne uprave koji će u budućem osobnom razvoju imati značajnu ulogu prilikom davanja informacija na konkretna pitanja o samoj državnoj upravi.

Ciljevi istraživanja i pisanja odnose se na odgovaranje postavljanog istraživačkog pitanja, te pobijanje ili potvrđivanje hipoteze.

2.2. Metode istraživanja

Metode koje će se koristiti kod istraživanja i pisanja o ustroju državne uprave su: metoda indukcije, metoda dedukcije, deskriptivna metoda, metoda analize te metoda sinteze. Metoda indukcije je sistematska i dosljedna primjena induktivnog načina zaključivanja u kojem se na temelju pojedinačnih ili posebnih činjenica dolazi do zaključaka o općem sudu. Metoda dedukcije je sustavna i dosljedna primjena deduktivnog načina zaključivanja u kojem se iz općih stavova izvode posebni, pojedinačni a iz općih postavki dolazi se do konkretnih pojedinačnih zaključaka. Metoda deskripcije je postupak jednostavnog opisivanja ili ocrtavanja činjenica, procesa i predmeta u prirodi i društvu te njihovih empirijskih potvrđivanja odnosa i veza, ali bez znanstvenog tumačenja i objašnjavanja. Primjena metode

analize podrazumijeva raslanjivanje složenih misaonih tvorevina (pojmovna, zaključna) na njihove jednostavnije sastavne dijelove i elemente te izučavanje svakog dijela za sebe u odnosu na druge dijelove, odnosno cjelinu. Posljednja metoda koja se primjenjuje jest metoda sinteze koja zna i da se jednostavne misaone tvorevine sastavljaju u složene, povezuju i izdvojene elemente, pojave, procese, i odnose u jedinstvenu cjelinu u kojoj su njezini dijelovi uzajamno povezani. (Zelenika; 2005:323-329)

3. USTROJ DRŽAVNE UPRAVE

3.1. Važnost modernizacije hrvatske uprave

Jedna od pretpostavki za pridruživanje Republike Hrvatske Europskoj uniji, bila je efikasna, učinkovita i uređena uprava, prema Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju koji je potpisan 2005. godine, a njezina transparentnost i otvorenost, kao i uređeni pravni postupci i procedure, preduvjet su za ostvarivanje prava obavljanja i građanina te za demokratski razvitak zemlje. U ovom kontekstu najprije je bilo potrebno oblikovati kvalitetnu viziju razvitka javne uprave te se voditi modelom zapadnoeuropskih i tranzicijskih zemalja te pripremiti stručno utemeljenje, kvalitetu i obuhvatnu reformu državne i javne uprave u Hrvatskoj.

Uređena uprava koja pažljivo rukuje dokumentima u klasičnom i elektroničkom obliku, pretpostavka je efikasnog pravosuđa, tako da je bez reforme javne uprave napredak u pravosuđu neostvariv, jer su javna uprava i pravosuđe dva međusobno povezana sustava provođenja zakona. Osim toga, ako nema adekvatnog obrazovanog, profesionalnog, motiviranog i proaktivnog upravnog osoblja koje radi u poticajnoj organizacijskoj kulturi nema ni za Hrvatsku potrebnog razvitka sistema državne uprave i javnih institucija koji će rješavati sve kompleksnije javne probleme koje nam je suvremeni globalizirani svijet. (Ulabić; 2002:485).

Javna uprava je područje koje ima stratešku važnost, a modernizacija javne uprave te pružanje brzih i pouzdanih javnih usluga nužni su uvjeti kako bi se stvorila poticajna poduzetnička okolina i osigurao bolji standard svih građana. Suvremena uprava mora održavati i harmonizaciju hrvatskog pravnog sustava s europskim, kao što je trebalo i prihvatiti i europske pravne standarde.

Modernizacija hrvatske uprave obuhvatila je državna tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe koje imaju javne ovlasti (javnopravna tijela). Uključivanjem u europski upravni prostor Republika Hrvatska se obvezala temeljiti postupanje javne uprave na sljedećim načelima:

- Pouzdanosti i predvidivosti (pravna sigurnost)
- Otvorenost i transparentnost
- Odgovornost
- Učinkovitost i djelotvornost

Cilj reforme javne uprave u Republici Hrvatskoj jest omogućiti avanje u inkovite provedbe zakona i stvaranje transparentne, građanima orijentirane, racionalne, profesionalne, djelotvorne i u inkovite javne uprave. Takva javna uprava sastavni je dio u inkovitog poslovnog okruženja.

Budući da djelokrug javnopravnih tijela obuhvaća gotovo sve segmente života društvene zajednice, bez kvalitetne javne uprave koja je sposobna provoditi odluke vlasti društvo stagnira ili nazaduje, stvara se nezadovoljstvo građana i poduzetnika, usporava se gospodarska aktivnost, a posljedice se održavaju na sve društvena područja.

Modernizacija javne uprave u Republici Hrvatskoj obuhvaća:

- Povećanje efikasnosti i ekonomičnosti u sustavu državne uprave, odnosno težnja ka tome da se poslovi državne uprave obave u što kraćem vremenskom periodu i upravo kao takvi moraju biti obavljani kvalitetno
- Podizanje razine kvalitete upravnih usluga: ostvarivanje otvorenosti i pristupa građanima tijela državne uprave, odnosno ostvarivanje otvorenosti prema građanima i pružanje informacija u što kraćem i bržem vremenskom periodu kao i pristupačnost tih informacija
- Jačanje standarda vladavine prava
- Jačanje socijalne osjetljivosti u državnoj upravi u odnosu prema građanima, odnosno jačanje međusobne interakcije samih građana i službenika te uzajamna solidarnost i tolerancija
- Podizanje etičke razine državnoj službi i smanjenje korupcije
- Primjena moderne informatičke komunikacijske tehnologije, odnosno primjena svih modernih dostignuća koja su produkt globalizacije
- Uključivanje hrvatske državne uprave u europski upravni prostor (čl. 41. Ustava, 2002)

Strategija razvoja javne uprave čiji su ciljevi prethodno navedeni je uspješno provedena budući da je realizirano 89% predviđenih mjera. Ostatak uključivih mjera je u tijeku. (Strategija razvoja javne uprave 2015-2020).

Hrvatski sustav državne uprave usklađen je s europskim, a to znači da je hrvatski sustav onaj sustav koji osigurava transparentnost i otvorenost rada, usmjerenost na korisnike,

pristupa nost tijela državne uprave te uklju ivanje gra ana i civilnog društva u oblikovanje javne politike.(Strateški plan ministarstva uprave za razdoblje od 2015. – 2017.)

Tako er, razvoj sustava državne uprave prema novom konceptu tako er podrazumijeva i skup me uovisnih mjera koje uklju uju razvoj modela participacije gra ana te uvo enje mehanizama ispitivanja zadovoljstava gra ana upravnim uslugama.

3.2. Na ela za unutarnje ustrojstvo tijela državne uprave

Kako bi državna uprava mogla ostvariti svoje djelatnosti na na in koji bi najviše odgovarao na elima društvenog i političkog sustava u kojem se ta djelatnost ostvaruje, osnovnim normama samog sustava se utvr uju odre ena na ela na kojima treba zasnovati djelovanje državne uprave, pa se tako u ustavnim tekstovima, ali u pojedinim zakonima kojima se reguliraju bitna pitanja ustrojstva i djelovanja državne uprave takva na ela isti u kao ona kojima se rukovodi kada je rije o svim vrstama tijela državne uprave. Dvostruka je svrha ovakvih na ela. U prvom redu postojanje ovakvih na ela pomaže tijelima državne uprave da se u ostvarivanju svojih funkcija, tj. obavljanju poslova i svakodnevnih zadataka koji su u skladu s njegovom nadležnoš u postupaju sukladno na elima društvenog i pravnog sustava u kojem djeluje, a druga bitna stvar je ta što pridržavanje tih na ela kada se obavljaju poslovi državne uprave jam i zakonito i svrsishodno postupanje ime se štiti objektivna zakonitost, ali posebno i prava i interesi gra ana i ostalih subjekta koji su uklju eni u poslove državne uprave. (Kopri I., 2009:184)

Postoje etiri najvažnija na ela:

- Na elo zakonitosti
- Na elo samostalnosti
- Na elo efikasnosti
- Na elo javnosti

Na elo zakonitosti temeljno je na elo pravne države koje podrazumijeva da se svi uklju eni u djelovanje u upravnim poslovima pridržavaju odre nih pravila. Ova na ela za podru je državne uprave imaju posebno zna enje. U pravnoj regulaciji poslova državne uprave na elo zakonitosti ima ključnu ulogu zato što ono propisuje op enita pravila koja se odnose na obavljanje ovakvih poslova, ali postoje i op enita pravila koja propisuju pravo na elo zakonitosti i to kod djelovanja posebnih tijela državne uprave, ali kada je rije o obavljanju poslova u bilo kojoj oblasti državne uprave (upravni postupak i sl.).

Na elu samostalnosti ima ključnu ulogu kada se radi o uspješnosti poslova državne uprave. Samostalnost državne uprave, također, ima svoj funkcionalni i organizacijski izraz. Funkcionalni izraz temelji se na pretpostavci da tijela državne uprave svoj posao obavljaju samostalno. Onaj tko se nalazi na rukovodnom mjestu kada je riječ o ovakvim poslovima za njih najviše odgovara, ali ta osoba nema bojazni da bi se u njegove poslove mogao umiješati netko treći i sa strane. Organizacijski izraz temelji se na pretpostavci da svaka lokalna, područna ili regionalna jedinica državne uprave, prema vlastitim potrebama, ustrojava posebne jedinice koje u svojem djelovanju odgovaraju onom tijelu koje je ustrojilo. Također, i ovo na elu samostalno ima svoj pravni temelj. U prvom redu, na elu samostalnosti propisuju se u Ustavu Republike Hrvatske koji kaže da su tijela državne uprave u svojem djelovanju samostalna i ona podliježu samo nadzoru zakonitosti i ustavnosti ovlaštenih državnih tijela. Osim toga, tu je i Zakon o sustavu državne uprave koji sadrži opću odredbu u čl. 1.15 (NN 150/11, 12/13) prema kojoj su tijela državne uprave u obavljanju poslova iz svojeg djelokruga samostalna. Svrha svih navedenih odredbi je osiguravanje samostalnog djelovanja za sva tijela državne uprave kako bi se bolje i uspješnije obavili poslovi zbog kojih su isti ustrojeni. Bez obzira što su samostalna, to svakako ne znači da su tijela državne uprave manje odgovorna za poslove, i zadatke koji su im povjereni.

Na elu efikasnosti znači i pridonosenje ostvarenju postavljenog cilja. Ono treba osigurati da se u djelovanju državne uprave što manje utroši vremena i sredstava da se postigne što veći učinak u inak. Osim toga, ovo na elu treba osigurati i to da građani što brže zadovolje svoja prava i interese, tj. kada oni ovise o djelovanju državne uprave. Tako su tijela državne uprave svojim djelovanjem dužna građanima osigurati ostvarenje njihovih prava i interesa na što brži način i im pružiti eventualnu pomoć. Ostvarivanje na elu efikasnosti razrađuje se posebno onim odredbama pojedinih zakona koji govore o dužnostima tijela državne uprave u ostvarivanju prava i interesa građana.

Na elu javnosti važno je za poslove državne uprave zato što omogućava javnosti da budu upoznata sa načinom rada državne uprave i da prati rezultate toga rada. Pravni sustav treba također osigurati javnosti da na prikladan način iznese primjedbe na rad i da svatko tko iznese dobije prikladan odgovor na primjedbe o tome što je poduzeto kako bi se ispravili propusti u radu na lije postojanje javnost skreće pažnju. (Borković ; 2002:224-226)

Hrvatski pravni sustav poznaje opće zakonsko na elu da je rad tijela državne uprave, tijela jedinica lokalne (područne) samouprave i pravnih osoba koje imaju javne ovlasti javan.

Javnost se može samo izuzetno isključiti i to kada je predviđeno zakonom. (Borković ; 2002:232-235).

(Koprić ; 2009) navodi sljedeća načela:

- Modernizacija i europeizacija javne uprave
- Jačanje koordinacije u upravnom sustavu
- Uinkovito i jednoznačno političko i upravno vodstvo pravnog sustava

Modernizacija i europeizacija javne uprave znači da Republika Hrvatska treba imati modernizaciju cjelokupne javne uprave koja podrazumijeva unaprjeđivanje usvajanjem europskih standarda i iskustava javne uprave, ali isto tako i prilagodbe koje su inspirirane doktrinama novog javnog menadžmenta i dobre uprave. Jačanje koordinacije u upravnim sustavima podrazumijeva da treba postojati mogućnost prenošenja poslova državne uprave jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, ali da sve važnija treba biti uloga tih samoupravnih jedinica u odlučivanju i obavljanju javnih poslova što otvara nove deficite u usklađenom djelovanju unutar teritorijalnog upravnog sustava. Treba na to jest uinkovito i jednoznačno političko i upravno vodstvo upravnog sustava. Ovdje je najbitnija uloga Vlade koja kao glavno operativno izvršno tijelo u državi djeluje organizirano i na taj način da se organizira puna koordinaciju u pravnom sustavu, a i njezine su službe dosta politizirane. Navedeno se ne bi smjelo događati jer Vlada treba imati integrativni koordinirani kapacitet i ne se osigurava uinkovitost.

3.3. Pozitivno pravno normiranje državne uprave u Republici Hrvatskoj

U Republici Hrvatskoj državna uprava je normirana na određeni način tj. kroz različite akte koji osiguravaju njezino funkcioniranje. To su pravni izvori koji se odnose na:

- ustavno uređenje
- sustav državne uprave
- službeni i odnosi
- sustav lokalne i područne (regionalne) samouprave
- upravni postupak i upravni sporovi
- uredsko poslovanje

Sustav državne uprave normiran je Zakonom o sustavu državne uprave (NN 150/11, 12/13) kao što je naznačeno u 1.3.: „(1) Poslove državne uprave obavljaju tijela državne uprave.

(2) Posebnim zakonom određeni poslovi državne uprave mogu se povjeriti tijelima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili drugim pravnim osobama koje na temelju zakona imaju javne ovlasti.

Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave ustrojavaju se ministarstva, državni uredi i državne upravne organizacije se te određuje njihov djelokrug (NN 150/11, 22/12, 39/13, 125/13, 148/13). Službeni ki odnosi obuhvaćeni su Zakonom o državnim službenicima što je naznačeno u predmetu Zakona 1.1: „(1) Ovim se Zakonom uređuju prava, obveze, odgovornosti i nadležnosti i nadležnosti plaćanja državnih službenika i namještenika u tijelima državne uprave, pravosudnim tijelima, kaznenim tijelima, stručnim službama Hrvatskoga sabora, stručnim službama Vlade Republike Hrvatske, stručnim službama Ustavnog suda Republike Hrvatske, stručnim službama Ureda pučkoga pravobranitelja, Državnom uredu za reviziju, Uredu predsjednika Republike Hrvatske i u drugim tijelima koja se osnivaju za obavljanje državne službe (u nastavku teksta: državna tijela).”

Aspekt sustava lokalne i područne (regionalne) samouprave reguliran je Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi 1.1.: „Ovim se Zakonom uređuju jedinice lokalne samouprave i jedinice područne (regionalne) samouprave, njihov djelokrug i ustrojstvo, nadležnosti i nadležnosti rada njihovih tijela, nadzor nad njihovim aktima i radom te druga pitanja od značaja za njihov rad“ (Zakon o jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12).

Upravni postupak normiran je Zakonom o općem upravnom postupku (NN 47/09) i Zakonom u upravnom sporu (NN 20/10,143/12,152/14). Primjenom 1.3. Zakona o općem upravnom postupku naznačeno je nadležnosti o upravnoj stvari koja je predmet upravnog postupka, dok je Zakonom o upravnom sporu već u 1.1. naznačeno predmet zakona.

Uredsko poslovanje normirano je Uredbom Vlade Republike Hrvatske o uredskom poslovanju i korespondenciji (NN 7/09), a potom Zakonom o upravnim pristojbama (NN 69/14) te Uredbom o natpisanoj ploči i zaglavlju akta tijela državne uprave, lokalne, područne (regionalne) i mjesne samouprave te pravnih osoba koje imaju ovlasti (NN 34/02).

3.4. Tijela državne uprave

Jedan od ciljeva hrvatske državne uprave jest uinkovitost i usklađenost s europskim standardima pa se javila potreba za njezinom temeljitijom organizacijom.

Vlada Republike Hrvatske tijelo je koje propisuje uredbe kojima se uređuje unutarnje ustrojstvo državne uprave Republike Hrvatske. Tijela državne uprave su ministarstva, državni uredi Vlade Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: državni uredi), državne upravne organizacije i uredi državne uprave u županijama. Ministarstva, državni uredi i državne upravne organizacije središnja su tijela državne uprave, a uredi državne uprave u županijama su prvostupanjska tijela državne uprave.

3.4.1. Ministarstva

Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu središnjih tijela državne uprave (NN 150/11, 22/12, 39/13, 125/13, 148/13, 1.2) propisano je dvadeset ministarstava: Ministarstvo financija, Ministarstvo obrane, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo pravosuđa Republike Hrvatske, Ministarstvo uprave Republike Hrvatske, Ministarstvo gospodarstva, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Ministarstvo poduzetništva i obrta, Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture, Ministarstvo poljoprivrede, Ministarstvo turizma, Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja, Ministarstvo branitelja, Ministarstvo socijalne politike i mladih, Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Ministarstvo kulture.

Ministarstva obavljaju upravne i druge stručne poslove iz svojeg djelokruga i to posebno one koji se odnose na neposredno primjenjivanje zakona i drugih propisa, osiguravanje provedbe istih, pripremanje nacrti za prijedloge istih, rješavanje u upravnim stvarima u prvom stupnju kad su na to zakonom izriječno ovlaštena te u drugom stupnju ako zakonom nije drugačije određeno. Također, ministarstva provode i upravni te inspekcijski nadzor, zatim vode propisane evidencije, prate stanje u svojem djelokrugu kao što u nadležnim državnim tijelima predlažu ustrojavanje određenih službi i sličinih ustanova (Zakon o sustavu državne uprave, NN 150/11, 12/13, 1.37).

Najvišim ministarstava je ministar. On je po funkciji član Vlade. Ministar predstavlja ministarstvo i upravlja njegovim radom. Provodi utvrđenu politiku Vlade, donosi provedbene propise (pravilnik, naredba, nalog) kad je na to izriječno ovlašten i u granicama danih ovlasti. Također, brine o zakonitom i pravodobnom izvršavanju zakona i drugih propisa te osigurava suradnju ministarstava s drugim tijelima. Isti poduzima prema državnim

službenicima i namještenicima mjere utvrđene zakonom i drugim propisima u slučaju povrede službene dužnosti.

Ministar ima jednog zamjenika ministra kojeg imenuje Vlada na prijedlog predsjednika Vlade. Zamjenik ministra provodi utvrđenu politiku Vlade te zamjenjuje ministra u upravljanju ministarstvom. Zamjenjuje ga u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti te obavlja sve poslove koje mu ministar povjeri. Ministar također može imati i jednog ili više pomoćnika. Imenuje ih i razrješava Vlada na prijedlog ministra. Pomoćnik ministra upravlja radom upravne organizacije ustrojene u sastavu ministarstva.

Glavni tajnik brine o stručnom osposobljavanju i usavršavanju državnih službenika i namještenika te nadzire njihov rad. Glavnog tajnika imenuje Vlada na prijedlog ministra, a na temelju javnog natječaja. Ministri, državni tajnici i pomoćnici dužnosnici su RH. Oni ne smiju istodobno obnašati dužnost u tijelima zakonodavne vlasti, sudbene vlasti niti biti članovi predstavničkog tijela jedinice lokalne i regionalne samouprave. Mogu staviti u mirovanje dužnost u zakonodavnoj vlasti, sudbenoj vlasti, ili predstavničkim tijelima jedinica lokalne i regionalne samouprave koje je nespojiva s dužnošću na koju su imenovani, odnosno izabrani, i po prestanku dužnosti u ministarstvu na vlastiti zahtjev nastaviti obnašati dužnost u zakonodavnoj vlasti ili predstavničkom tijelu.

Upravne organizacije koje se mogu osnovati u sastavu ministarstva:

Uprave - ustrojavaju se za upravno područje u kojem se obavljaju pretežno upravni poslovi s određenim stupnjem samostalnosti.

Zavodi - ustrojavaju se za upravno područje iz djelokruga ministarstva u kojem se obavljaju stručno-analitički poslovi koji zahtijevaju posebne namjene rada. Mogu im se povjeriti određeni upravni poslovi.

Ravnateljstva - ustrojavaju se za upravno područje iz djelokruga ministarstva, u kojem se obavljaju određeni upravni poslovi, kada obavljanje tih poslova zahtijeva posebno ustrojenu službu, samostalnost djelovanja i posebne namjene rada unutar ministarstva. (Borkovi ; 2002:203)

Radi primjera u ovome dijelu rada, objasniti se ustroj i poslovi Ministarstva uprave:

Ministarstvo uprave obavlja upravne i stručne poslove koji se odnose na sustav i ustrojstvo državne uprave i lokalne i područne (regionalne) samouprave, politički i izborni sustav, osobna stanja građana, registraciju političkih stranaka, zaklada, fundacija i drugih evidencija utvrđenih posebnim zakonima; planiranje i nadzor zapošljavanja u državnoj upravi; stručno osposobljavanje i usavršavanje te radnopravni položaj zaposlenih u državnoj upravi i lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi; poticanje znanstvenog i stručnog razvitka državne uprave; poslove upravnog i inspekcijuskog nadzora u svim tijelima državne uprave i lokalne i područne (regionalne) samouprave; upravljanje sredstvima za unapređenje upravne sposobnosti kroz razvoj uslužne kulture u upravi; usmjeravanje reforme i procesa modernizacije u državnoj upravi; primjenu etičkih načela; praćenje na ina korištenja sredstava rada te primjenu suvremenih metoda rada u državnoj upravi, posebno primjenu računalnih i komunikacijskih sustava u radu te uvođenje novih tehnologija u radu ureda državne uprave u županijama; obavljanje poslova za meunarodnu komisiju za građanska stanja (CIEC), ostvarivanje meunarodne suradnje u pitanjima upravnog prava, državne uprave i lokalne samouprave; obavlja i druge poslove opće uprave. (<https://uprava.gov.hr/>, 2016-02-10)

Uredbom u unutarnjem ustrojstvu ministarstva uprave uređeno je unutarnje ustrojstvo Ministarstva, nazivi upravnih organizacija i drugih unutarnjih ustrojstvenih jedinica u njegovu sastavu:

1. Kabinet ministra

2. Uprava za politički sustav, upravu te lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu

- Sektor za politički sustav i sustav državne uprave
 - o Služba za sustav i nadzor državne uprave
 - o Služba za politički sustav i nacionalne manjine
- Sektor za lokalnu područnu (regionalnu) samoupravu
 - o Služba za ustroj lokalne i područne (regionalne) samouprave
 - o Služba za nadzor lokalne i područne (regionalne) samouprave

3. Uprava za opću upravu

- Sektor za osobna stanja građana
 - o Služba za državne matice
 - o Služba za popise birača

- Sektor za op u upravu i provedbu zakona o op em upravnom postupku
 - o Služba za politi ke stranke, zaklade, udruge i vjerske zajednice
 - o Služba za provedbu zakona o op em upravnom postupku

4. Uprava za službeni ke odnose

5. Uprava za e-Hrvatsku

6. Uprava inspekcija

7. Samostalni odjel za unutarnju reviziju (Uredba u unutarnjem ustrojstvu ministarstva uprave (NN 28/12,65/15).

3.4.2. Državni uredi

Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu središnjih tijela državne uprave uprave (NN 150/11, 22/12, 39/13, 125/13, 148/13, 1.3) propisani su središnji uredi državne uprave: Državni ured za središnju javnu nabavu, Državni ured za upravljanje državnom imovinom, Državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske, Državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje.

Državni uredi ustrojeni su kako bi obavljali poslove državne uprave u jednom ili više upravnih područja koja imaju ključnu ulogu za u inkovitiji rad Vlade. Državni uredi tako izraju prijedloge strateških dokumenata i stručno obraju pitanja koja imaju osobiti značaj za u inkovitost rada Vlade, izraju stručne podloge za postupak odlučivanja u državnim tijelima, neposredno primjenjuju zakone i druge propise i osiguravaju provedbu istih, pripremaju nacрте istih, rješavaju u upravnim stvarima kad su na to izrijekom zakonom ovlašteni, provode pravni inspekcijski nadzor, vode propisane o evidnike i evidencije, prate stanje u svojem djelokrugu, te predlažu poduzimanje određenih mjera, osiguravaju suradnju stručnih i znanstvenih ustanova, te predlažu određenom državnom tijelu ustrojavanje određenih tijela i ustanova, usklauju rad i suraaju s drugim tijelima državne uprave, te prikupljaju, sreaju i razluaju podatke koji imaju ključnu važnost za djelatnost za koju su relevantni.

Državni uredi obavljaju upravne i druge stručne poslove iz svog djelokruga, a osobito:

- izraju prijedloge strateških dokumenata i stručno obraju pitanja od osobitog značaja za u inkovitiji rad Vlade
- izraju stručne podloge za postupak odlučivanja u državnim tijelima

- neposredno primjenjuju zakone i druge propise i osiguravaju njihovu provedbu
- pripremaju nacрте prijedloga zakona i prijedloge drugih propisa
- riješavaju u upravnim stvarima kad su na to izrijekom zakonom ovlašteni
- provode upravni, odnosno inspekcijski nadzor
- vode propisane o evidencije i evidencije
- ostvaruju međunarodnu suradnju
- prate stanje u svom djelokrugu te nadležnim državnim tijelima predlažu poduzimanje odgovarajućih mjera, (Zakon o sustavu državne uprave, NN 150/11, 12/13, 1. 44.)

Državnim uredom upravlja predstojnik, u položaju zamjenika ministra. Predstojnika ureda imenuje Vlada, i za svoj rad odgovoran je predsjedniku Vlade i Vladi. Predstojnik može imati jednog zamjenika. Zamjenik zamjenjuje predstojnika u slučaju njegove odsutnosti ili sprječavanja te obavlja poslove koje mu povjeri predstojnik. Zamjenika imenuje Vlada na prijedlog predstojnika, a na temelju javnog natječaja.

Državni ured može imati glavnog tajnika. Glavni tajnik državnog ureda poduzima mjere za osiguranje učinkovitosti u radu državnog ureda te tehnički usklađuje rad unutarnjih ustrojstvenih jedinica državnih ureda i upravnih organizacija u sastavu državnog ureda, brine o stručnom osposobljavanju, usavršavanju i napredovanju državnih službenika i namještenika, nadzire njihov rad te obavlja druge poslove koje mu povjeri predstojnik.

Radi primjera u ovome dijelu rada, objasniti će se ustroj i poslovi Državnog ureda za središnju javnu nabavu:

Državni ured za središnju javnu nabavu obavlja državne i stručne poslove koji se odnose na središnju nabavu za središnja tijela državne uprave. Vladu Republike Hrvatske, urede i stručne službe Vlade Republike Hrvatske, Hrvatski sabor i Ured Predsjednika Republike Hrvatske i to: utvrđivanje ukupne potrebe za nabavnom robom i uslugama obveznika središnje javne nabave i uspostavu baze podataka, vezano za zahtjeve obveznika središnje javne nabave po nabavnim kategorijama; koordiniranje aktivnosti između obveznika središnje javne nabave; kategorijama; koordiniranje aktivnosti između obveznika središnje javne nabave; istraživanje tržišta; planiranje provedbe postupka nabave; uspostavu i upravljanje bazom podataka o sklopljenim ugovorima i okvirnim sporazumima te podnošenje statističkih izvješća Vladi Republike Hrvatske; primjenu naprednih tehnologija u provedbi postupka javne nabave; vođenje portala za središnju javnu nabavu i objavljuje sklopljene ugovore i

okvirne sporazume, kao i ugovore sklopljene na temelju okvirnih sporazuma; izradu dokumentacije za nadmetanje i ostale potrebne dokumentacije; provođenje postupka nabave; ugovaranje; praćenje izvršenja ugovora i okvirnih sporazuma; analiziranje uspješnosti središnje javne nabave kroz kontinuirano praćenje ušteda; pripremu prijedloga odluke o određivanju robe i usluge koje se nabavljaju putem središnje javne nabave.

3.4.3. Državne upravne organizacije

Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu središnjih tijela državne uprave (NN 150/11, 22/12, 39/13, 125/13, 148/13, 1.4) propisano je sedam državnih upravnih organizacija: Državna geodetska uprava, Državni hidrometeorološki zavod, Državni zavod za intelektualno vlasništvo, Državni zavod za mjeriteljstvo, Državni zavod za statistiku, Državni zavod za radiološku i nuklearnu sigurnost, Državna uprava za zaštitu i spašavanje. Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave (NN 150/11, 22/12, 39/13, 125/13 i 148/13 od 1.30 do 1.35.) propisan je djelokrug poslova svih državnih upravnih organizacija.

Državne upravne organizacije ustrojene su za obavljanje poslova državne uprave u jednom ili više upravnih područja, a takvi poslovi obuhvaćaju proučavanje i istraživanje posebnih pitanja koja su vezana za primjenu određenih na ina rada, vođenje propisanih o evidencija, rješavanje u upravnim stvarima kada su na to izrijekom zakonom ovlašteni, provođenje upravnog i inspekcijanskog nadzora, pripremanje nacrti zakona i prijedloga drugih propisa, pripremanje stručnih podloga za postupak odlučivanja u državnim tijelima, ostvarivanje suradnje s tijelima državne uprave, ostvarivanje međunarodne suradnje, prikupljanje, sređivanje i razlučivanje podataka koji su od interesa za djelatnost za koju su ustrojeni, te obavljanje i drugih poslova koji su utvrđeni zakonom i drugim propisima. (Zakon o sustavu državne uprave, NN 150/11, 12/13, 149.).

Poslovi državnih upravnih organizacija:

- proučavaju i istražuju određena pitanja koja zahtijevaju primjenu posebnog na ina rada, a koje je nužno obavljati u okviru državne uprave

- vode propisane o evidencije

- prikupljaju, sređuju, obrađuju podatke od interesa za djelatnost za koju su ustrojeni

- pripremaju nacrti zakona

- ostvaruju suradnju s tijelima državne uprave

- obavljaju druge poslove utvrđene zakonom i drugim propisima (Borković ; 2002:204)

Ravnatelj predstavlja državnu upravnu organizaciju i upravlja njenim radom a osobito o provedbi zakona i drugih propisa, nadzire zakonitost i pravodobnost izvršavanja poslova i poduzima mjere za osiguravanje uinkovitosti u radu , raspoređuje poslove i daje naputke za rad te poduzima mjere za utvrđivanje odgovornosti službene dužnosti određene zakonom. Ravnatelj može imati jednog zamjenika koji ga zamjenjuje u slučaju odsutnosti ili spriječenosti.

Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave 1.23. propisuje se:

„(1) Za Državni zavod za statistiku, Državni inspektorat i Državni zavod za nuklearnu sigurnost nadležna je Vlada Republike Hrvatske. Nadzor nad radom Državnog zavoda za statistiku, Državnog inspektorata i Državnog zavoda za nuklearnu sigurnost obavlja Vlada Republike Hrvatske.

(2) Za Državnu geodetsku upravu nadležan je ministar zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva. Nadzor nad radom Državne geodetske uprave obavlja Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva.

(3) Za Državni hidrometeorološki zavod nadležan je ministar znanosti, obrazovanja i športa. Nadzor nad radom Državnoga hidrometeorološkog zavoda obavlja Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa.

(4) Za Državni zavod za intelektualno vlasništvo i Državni zavod za mjeriteljstvo nadležan je ministar gospodarstva, rada i poduzetništva. Nadzor nad radom Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo i Državnog zavoda za mjeriteljstvo obavlja Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva.

(5) Za Državni zavod za zaštitu od zračenja nadležan je ministar zdravstva i socijalne skrbi. Nadzor nad radom Državnog zavoda za zaštitu od zračenja obavlja Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi.

(6) Za Državnu upravu za zaštitu i spašavanje nadležan je ministar unutarnjih poslova. Nadzor nad radom Državne uprave za zaštitu i spašavanje obavlja Ministarstvo unutarnjih poslova.“

Radi primjera u ovome dijelu rada, objasniti se ustroj i poslovi Državnog zavoda za radiološku i nuklearnu sigurnost:

Državni zavod za radiološku i nuklearnu sigurnost osnovan je temeljem Zakona o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti (NN 141/13, 39/15) kao tijelo državne uprave zaduženo za poslove radiološke i nuklearne sigurnosti. Za obavljanje poslova iz djelokruga Zavoda a temeljem Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Državnog zavoda za radiološku i nuklearnu sigurnost (NN 51/12) ustrojene su sljedeće ustrojstvene jedinice: Sektor za nuklearnu sigurnost i inspekciju, Sektor za radiološku sigurnost te samostalna služba za zajedničke poslove. Državni zavod za radiološku i nuklearnu sigurnost obavlja upravne i stručne poslove koji se odnose na nuklearnu sigurnost, izdaje dozvole za obavljanje nuklearne djelatnosti u svezi s nuklearnim materijalom ili posebnom opremom; provodi nezavisne analize sigurnosti i izdaje rješenja odnosno potvrde za smještaj, projektiranje, gradnju, uporabu te razgradnju objekta u kojem se obavljati nuklearna djelatnost; vodi evidencije o dozvolama, suglasnostima, rješenjima i potvrđama koje izdaje u okviru svojih ovlasti; obavlja upravni i inspeksijski nadzor; osigurava stručnu pomoć za provođenje programa i postupaka u slučaju nuklearne nesreće; osigurava stručnu pomoć u poslovima suzbijanja nedozvoljenog prometa nuklearnog materijala tijelima državne uprave nadležnim za te poslove; prati stanje sigurnosti nuklearnih elektrana u regiji i provodi procjenu opasnosti od mogućih nuklearnih nesreća u njima; provodi obveze koje je Republika Hrvatska preuzela prema međunarodnim konvencijama i bilateralnim sporazumima a odnose se na nuklearnu sigurnost i primjenu mjera zaštite u svrhu neširenja nuklearnog oružja; suraduje s međunarodnim i domaćim organizacijama i društvima u području nuklearne sigurnosti; koordinira poslove tehničke suradnje s Međunarodnom agencijom za atomsku energiju; potiče i podupire razvojno istraživački rad u skladu sa zahtjevima i potrebama razvoja nuklearne sigurnosti; izdaje upute za provođenje međunarodnih normi u području nuklearne sigurnosti. (<http://cms.dzrns.hr/>, 2016-02-10)

3.4.4. Uredi državne uprave u županijama

Uredi državne uprave u županijama prvostupanjska su tijela državne uprave. Ustrojeni su za obavljanje poslova državne uprave u više upravnih područja na području jedinice područne i regionalne samouprave. Njihova djelatnost obuhvaća neposredno provođenje zakona i drugih propisa te osiguravanje njihove provedbe, rješavanje u upravnim stvarima u prvom stupnju, provođenje pravnog i inspeksijskog nadzora te praćenje stanja u svojem djelokrugu uz eventualno predlaganje mjera koje su potrebne za poboljšanje (NN 150/11, 12/13).

Nalazi se u uredu državne uprave se nalazi predstojnik ureda državne uprave koji je za svoj rad odgovoran Vladi Republike Hrvatske i glavnim središnjim tijelima državne uprave koja su nadležna za odgovarajuća upravna područja (za poslove gospodarstva koji se nalaze u nadležnosti ureda državne uprave u županiji predstojnik je odgovoran ministru gospodarstva, za poslove koji se tiču predškolskog odgoja, osnovnog i srednjeg obrazovanja ministru znanosti, obrazovanja i sporta i sl.). Rad unutarnjih ustrojbenih jedinica nalazi se pod nadzorom voditelja (voditelj službe, voditelj odjela, voditelj ispostave) i oni za svoj rad odgovaraju predsjedniku i svim nadređenim voditeljima. Tako primjerice, voditelj odjela odgovara predstojniku i voditelju službe (Bakota B. i Romić D., 2013: 159).

4. ANALIZA USTROJA I PODATAKA IZ UREDA DRŽAVNE UPRAVE BRODSKO POSAVSKE ŽUPANIJE

4.1. Ured državne uprave Slavonski Brod

Ured državne uprave je tijelo državne uprave koje je osnovano u jedinici područne (regionalne) samouprave za obavljanje upravnih i drugih stručnih poslova i rješavanje u upravnim stvarima u I. stupnju. Ured neposredno provodi zakone i druge propise i osigurava njegovu provedbu, provodi nadzor, prati stanje u svom djelokrugu te središnjim tijelima državne uprave predlaže mjere za unapređenje stanja u pojedinim upravnim područjima. Ured ima četiri osnovne unutarnje ustrojstvene jedinice i Ispostavu u Novoj Gradišci. Osnovne ustrojstvene jedinice Ureda su:

1. Služba za gospodarstvo i imovinsko pravne poslove djelatnosti
2. Služba za društvene djelatnosti
3. Služba za opću upravu
4. Služba za zajedničke poslove

Ispostava u Novoj Gradišci ima u svom sastavu odsjeke kao osnovne ustrojstvene jedinice:

- Odsjek za gospodarstvo i imovinsko-pravne poslove,
- Odsjek za društvene djelatnosti,
- Odsjek za opću upravu.

U Uredu državne uprave u Brodsko – posavskoj županiji obavljaju se upravni i stručni poslovi iz područja: gospodarstva, društvenih djelatnosti, imovinsko – pravnih poslova, opće uprave te nadzor nad zakonitošću općih akata. U Uredu državne uprave u Brodsko – posavskoj županiji obavljaju se i opći, kadrovski, informatički, planski, materijalno – financijski, raunovodstveni, administrativni poslovi, poslovi koji se odnose na antikorupcijsku politiku i suradnju s Odjelom za etiku Središnjeg državnog ureda za upravu, poslovi planiranja, razvoja i upravljanja kadrovima za potrebe ureda državne uprave, poslovi koji se odnose na odobravanje i korištenje besplatne pravne pomoći te koordinirana provedba Zakona o ravnopravnosti spolova (NN 82/08) i strateškog dokumenta, Nacionalne politike za promicanje spolova donešena 13. listopada 2013. godine.

Ured državne uprave ostvaruje suradnju sa jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i poduzeća ima s javnim ovlastima. Suradnja s općinama, gradovima i županijama

ure ena je i propisima, a nužna za uspješan rad Ureda. Organizacija i funkcija Ureda državne uprave postavljena je na temeljima legaliteta, efikasnosti, javnosti rada i suradnje.

4.2. Služba za zajedničke poslove

Služba za zajedničke poslove obavlja stručne poslove za potrebe predstojnika, poslove planiranja, razvoja i upravljanja kadrovima za potrebe ureda državne uprave, te koordinira provedbu Zakona o ravnopravnosti spolova (NN 82/08) i Nacionalne politike na području djelovanja Ureda.

Za obavljanje poslova ustrojene su:

- Odjel za razvoj i upravljanje ljudskim potencijalima i opće poslove
- Odjel za materijalno – financijske i informatičke poslove

4.3. Služba za gospodarstvo i imovinsko-pravne poslove

Služba za gospodarstvo i imovinsko-pravne poslove obavljaju upravne i stručne poslove koji se odnose na poljoprivredu, ribarstvo, šumarstvo, lovstvo, industriju, rudarstvo, brodogradnju, energetiku, trgovinu, obrtništvo, pomorstvo, veze, turizam, zaštitu prirode, obnovu ratom razrušenih objekata te poslove vezane uz utvrđivanje prava na naknadu za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine, vlasništva i stvarnih prava i pribavljanje dokumentacije za raspisivanje natječajna odjela u dugogodišnji zakup poljoprivrednog zemljišta i ribnjaka.

Za obavljanje poslova ustrojeni su:

- Odjel za poljoprivredu, šumarstvo, obnovu i stambeno zbrinjavanje,
- Odjel za gospodarstvo,
- Odjel za imovinsko-pravne poslove

4.4. Služba za društvene djelatnosti

Služba za društvene djelatnosti obavlja upravne i stručne poslove koji se odnose na prosvjetu, kulturu, informiranje, šport, tehničku kulturu, brigu o djeci i tjelesnu kulturu, radne odnose, tržište rada i odnosi sa sindikatima, zdravstvenu zaštitu, zdravstveno osiguranje, socijalnu skrb, zaštitu civilnih žrtava iz Domovinskog rata, zaštitu prava i rješavanje o statusu članova obitelji poginulog, zatočenog ili nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, hrvatskih ratnih,

vojnika invalida iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji kao i suradnju u poslovnima u svezi s ekshumacijom i sahranom posmrtnih ostataka žrtava rata, zaštitu vojnih i civilnih invalida II svjetskog rata kao i humanitarna pomoć.

U Službi za društvene djelatnosti ustrojeni su:

1. Odjel za prosvjetu, kulturu, sport i tehničku kulturu
2. Odjel za rad, zdravstvo i socijalnu skrb
3. Odjel za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata

4.5. Služba za opću upravu

Služba za opću upravu obavlja upravne i stručne poslove koji se odnose na poslove opće uprave, te druge upravne i stručne poslove koji nisu u djelokrugu koje druge unutarnje ustrojstvene jedinice Ureda. Unutar Službe su ustrojena dva odjela:

- 1. Odjel za materijalstvo i osobna stanja građana
- 2. Odjel za opću upravu, udruge i popis birača.

Matičinje uredi su: Slavonski Brod, Sibiň, Oriovac, Garčin, Velika Kapanica, Vrpolje, Slavonski Šamac, Donji Andrijevci, Nova Gradiška, Staro Petrovo Selo i Okučani.

4.6. Klasifikacija radnih mjesta

U Uredu državne uprave u Brodsko-posavskoj županiji sistematizirana su 144 radna mjesta, a na dan 31. prosinca 2014., ukupno je bilo 109 zaposlenih službenika i namještenika. Zbog Odluke Vlade Republike Hrvatske o zabrani zapošljavanja, odlaska službenika kod drugih poslodavaca te odlaska u mirovinu ostalo je nepopunjeno 35 radnih mjesta.

4.6.1. Izvješće o radu

Tijekom 2014. godine Ured je imao ukupno 71,135 predmeta, pri tome se 12,569 predmeta odnosilo na predmete prvostupanjskog upravnog postupka, na izdana uvjerenja i potvrde službenih i ostalih pomoćnih evidencija 45,637, dok se 12,929 odnosilo na ostale neupravne predmete, izvješće, analize). Ako se rezultati rada mjere brojem predmeta po službeniku proizlazi da gotovo svaki službenik prosječno u radu ima 790 predmeta te da je tijekom 2014. godine prosječno riješeno 733 predmeta, odnosno postotak neriješenih predmeta iznosio bi 7,32%. Razlog neriješenosti su opravdani bilo da se radi o predmetima koji su započeti u drugoj polovini prosinca 2014. a po svom karakteru i proceduri nisu mogli biti riješeni do

kraja godine ili o opsežnim predmetima iz ranijih razoblja za koje okončanje se očekuje radnji u drugim državnim tijelima (branitelji, pravna pomoć): Svakako treba naglasiti da je u 2014., u odnosu na 2013., povećan broj upravnih predmeta za 2081 ili za 2.6%.

Financijsko upravljanje sveobuhvatan je sustav kojim se upravlja sveobuhvatan je sustav kojim se upravlja rizicima i osigurava razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva proračuna raspoloživa sredstva za pokriće rashoda poslovanja kako slijedi:

1. Planiranje sredstava..... 11.245,495 kn

2. Doznačena sredstva..... 11.212,300kn

Iz navedenog je očitito da je Ured državne uprave tijekom 2014. doznačio manje 22,194 kn ili 0,30% manje sredstava nego što je financijskim planom za 2014. odobreno. Ako doznačena sredstva za 2014. usporedimo sa doznačenim sredstvima za 2013. onda je očit pad prihoda od oko 2,9% odnosno sredstva potrebna za financiranje djelatnosti Ureda u 2014. smanjena su za 337.507 kn. Ured državne uprave je tijekom 2014. godine ostvario ukupne rashode iz državnog proračuna u visini od 11.212,300 kn ili od 0,30% ispod planiranog iznosa. Rashodi poslovanja, u iznosu od 11.181,878 kn u ukupnim rashodima sudjeluju za 99,72%. Skupina rashoda 31-rashodi za zaposlene sudjeluju u rashodima poslovanja sa 82,45%.

Skupina rashoda 32-materijalni rashodi sudjeluju u rashodima poslovanja sa 17,18% i u 2014, ostvareni su u ukupnom stopostotnom iznosu od 1,926,726 kn. Na podskupini 321 - naknadne troškove zaposlenima ostvarena je ušteda od 1,33% u odnosu na planirane rashode 2014. U odnosu na ostvareni rashod u 2013. ušteda iznosa 9,5%. Na podskupini 322. rashodima za materijal i energiju, koji čine 40,17% ukupnih materijalnih rashod, nisu ostvarene uštede. Niti na podskupini račun 323 - rashodi za usluge (telefon, pošta, komunalne usluge) koji čine 31,55% ukupnih materijalnih rashoda, nisu bile moguće uštede. Skupina 324 - financijski rashodi, koji u ukupnim materijalnim rashodima sudjeluje sa 0,53% u 2014. godine odnosili su se uglavnom na bankarske usluge i usluge FINE, a većinu su za 15,2% u odnosu na 2013.

4.6.2. Godišnji plan rada za 2016.godinu Ureda državne uprave u Brodsko posavskoj županiji

Godišnji plan rada Ureda državne uprave u Brodsko-posavskoj županiji utvrđuje se sukladno članku 21. Uredbe o unutarnjem ustrojstvu ureda državne uprave u županijama (NN 21/02, 78/03, 131/06, 91/07, 70/08) Godišnji plan rada Ureda sastoji se od prikaza specifičnih ciljeva, zadataka, odnosno aktivnosti, potrebnih za ostvarenje specifičnih ciljeva, indikatora rezultata, odgovornih ustrojstvenih jedinica za provedbu aktivnosti, rokove izvršenja zadataka, poveznica sa strateškim planovima središnjih tijela državne uprave, te specifikaciju vrste aktivnosti (zakonodavna, provedbena, nadzorna, inspekcijska analitička) po unutarnjim ustrojstvenim jedinicama. Za obavljanje poslova iz djelokruga Ureda ustrojene su slijedeće unutarnje ustrojstvene jedinice:

a) u sjedištu Ureda - Služba za gospodarstvo i imovinsko-pravne poslove - Služba za društvene djelatnosti - Služba za op u upravu - Služba za zajedničke poslove

b) u ispostavi Ureda u Novoj Gradišci - Odsjek za gospodarstvo i imovinsko-pravne poslove - Odsjek za društvene djelatnosti - Odsjek za op u upravu - 11 neposrednih izvršitelja za obavljanje materijalno- financijskih i pomoćno-tehničkih poslova.

Cilj izrade i donošenja godišnjeg plana rada za 2016. godinu je: - konkretizacija specifičnih ciljeva kroz prikaz željenih postignuća, zadanih rokova i nadležnih ustrojstvenih jedinica - lakše i objektivnije ocjenjivanje rada državnih službenika i namještenika - razvoj sustava odgovornosti 3. Sažeti prikaz specifičnih ciljeva prema strateškom planu Ured državne uprave u Brodsko-posavskoj županiji planira u 2016. godini ostvariti 118 specifičnih ciljeva od toga 100 ciljeva proizlazi iz strateških planova resornih ministarstava što je vidljivo iz tablice u nastavku.

Tablica 1; Ukupan prikaz specifi nih ciljeva prema strateškom planu resornih ministarstava

RB	Naziv ustrojstvene jedinice	Ukupan broj ciljeva	Op i cilj strateškog plana				
			1	2	3	4	0
1.	Služba za gospodarstvo i imovinsko pravne poslove	19		19			
2.	Služba za društvene djelatnosti	8		8			
3.	Služba za op u upravu	9		9			
4.	Služba za zajedni ke Poslove	15	4	1	5	2	3
5.	Ispostava ureda u N.Gradišci	49	3	44		2	
Ukupno		100	7	81	5	4	3

(<http://www.udubpz.hr/Data/Files/Plan%20rada%20Ureda%20za%202016..pdf>)

(2016-01-15).

5. ZAKLJUČAK

Javna uprava predstavlja jedno od strateški važnih područja, a modernizacija javne uprave te pružanje brzih i pouzdanih javnih usluga nužni su sastavni dijelovi poticajne poduzetničke okoline i pretpostavka osiguranja boljeg standarda svih građana. Suvremena uprava mora održavati i harmonizaciju hrvatskog pravnog sustava s europskim standardima.

S obzirom da je sam razvoj državne uprave prethodio turbulentnim reformama i danas postoje nedostaci. Potrebno je oblikovati kvalitetnu viziju razvitka javne uprave, uvođenjem se iskustvenim zapadnoeuropskim i tranzicijskim zemljama te pripremiti stručno utemeljenje, kvalitete i obuhvatnu reformu državne i javne uprave u Republici Hrvatskoj. Uređena uprava koja pažljivo rukuje dokumentima u klasičnom i elektroničkom obliku, pretpostavka je efikasnog pravosuđa, tako da je bez reforme javne uprave napredak u pravosuđu neostvariv, jer su javna uprava i pravosuđe dva međusobno uočljiva sustava provođenja zakona. Osim toga, ako nema adekvatnog obrazovanog, profesionalnog, motiviranog i proaktivnog upravnog osoblja koje radi u poticajnoj organizacijskoj kulturi nema ni za Republiku Hrvatsku potrebnog razvitka sistema državne uprave i javnih institucija koji će rješavati sve kompleksnije javne probleme koje nameće suvremeni globalizirani svijet. U Republici Hrvatskoj državna je vlast ustrojena na načelu trodiobe vlasti: zakonodavnu, izvršnu i sudbenu. Zakoni moraju biti u suglasnosti s Ustavom, kao aktom najviše pravne snage, dok podzakonski propisi moraju biti u suglasnosti sa zakonom. Pojedinačni akti državne uprave uređuju se zakonom.

Ministarstva, središnji državni uredi i državne upravne organizacije središnja su tijela državne uprave, a uredi državne uprave su prvostupanjska tijela državne uprave u županijama. U radu je prikazano kako državne uprave obavljaju svoje poslove na načelu da uporište traže ponajprije u načelu zakonitosti. Dakle, postavljena hipoteza „Kompleksna organizacija državne uprave je potrebna jer se tako svakom upravnom području može posvetiti više pažnje i povećati učinkovitost same uprave” je dokazana te možemo zaključiti da je institucija državne uprave kompleksna upravo zbog svog sadržaja koji obuhvaća niz elemenata i skupina djelatnosti koje trebaju funkcionirati prema postavljenim načelima. To podrazumijeva u svakom slučaju niz pravila koje treba poštivati kako bi svako područje bilo obuhvaćeno i posebno obrađeno. Ukoliko ustroj državne uprave bude podvođen samo pod ustavno normiranje u praksi neće dati valjane rezultate. Ustav zbog svoje načelnosti ne može obuhvatiti temeljito sve segmente državne uprave stoga je nužno zakonsko i podzakonsko normiranje ustroja državne uprave. Zakonskim i podzakonskim normiranjem ustroja državne

uprave izbjegava se neznanje o onim dijelovima državne uprave koji su konstantno podložni promjenama.

6. POPIS LITERATURE

Knjige:

Bakota , B., i Romi , D. (2013). *Organizacija i metoda rada u upravi*. Vukovar: Veleučilište Lavoslava Ružičkoga u Vukovaru.

Blažević , R. (2010). *Upravna znanost*. Zagreb: Suvremena javna uprava.

Borković , I. (2002). *Upravno pravo*. Zagreb: Narodne novine.

Odobaša, R. (2007). *Uredsko poslovanje tijela državne uprave u RH*. Osijek: Pravni fakultet u Osijeku.

Pusić , E. (2009). *Hrvatska središnja državna uprava i usporedni pravni sustavi*. Zagreb: Školska knjiga.

Radovi u časopisima:

Perić , D. (2013) Usporedba europskih pravnih pravila na pravno normiranje upravnog postupka u Hrvatskoj, *Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu*, god. 50, br.2, str 393-427

Čulabić , V. (2002) Modernizacija hrvatske uprave, *Zagreb: Hrvatska javna uprava*, god 4., br.2, str 473-484.

Kolanović , J. (2002) Modernizacija uprave i arhivska služba u Republici Hrvatskoj, *Zagreb: Hrvatska javna uprava*, god 4., br 2-3, str 567-589

Koprić , I. (2009) Načela unutarnjeg ustrojstva tijela državne uprave, *Zagreb: Hrvatska javna uprava*, str 45-48

Pusić , E. (2002) Modernizacija velikih europskih upravnih sustava, *Zagreb: Hrvatska javna uprava*, god 4., br2, str 233-267

Pravni izvori:

1. Ustav Republike Hrvatske (NN 56/90, 135/97, 8/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 05/14)

2. Zakon o sustavu državne uprave (NN 150/11,12/13)

3. Zakon o državnim službenicima (NN 92/05, 142/06, 77/07, 107/07, 27/08, 34/11, 49/11, 150/11, 34/12, 49/12, 37/13, 38/13, 01/15, 137/15)

4. Zakon o jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12)
5. Uredba u unutarnjem ustrojstvu ministarstva uprave (NN 28/12,65/15)

Intenet izvori:

1. Pravni izvori za polaganje općeg dijela državnog stručnog ispita (2015).
URL:<https://uprava.gov.hr/o-ministarstvu/ustrojstvo/uprava-za-sluzbenicke-odnose/drzavni-strucni-ispit-789/pravni-izvori-za-polaganje-opceg-dijela-drzavnog-strucnog-ispita/13873>(2015-12-05).
2. Strategija razvoja javne uprave 2015-2020 URL :
http://www.mju.gov.si/si/delovna_podrocja/kakovost_v_javni_upravi/strategija_razvoja_javne_uprave/ (2016-02-10)
- 3.. Ministarstvo uprave URL:
<https://uprava.gov.hr/> (2016-02-10)
4. Državni ured za središnju javnu nabavu URL:
<http://www.sredisnjanabava.hr/o-nama> (2016-02-10)
5. Državni zavod za radiološku i nuklearnu sigurnost URL:
<http://cms.dzrns.hr/> (2016-02-10)
6. Ured državne uprave u Brodsko-posavskoj županiji URL:
<http://www.udubpz.hr/novosti/default.aspx> (2016-02-10)

IZJAVA O AUTORSTVU RADA

Ja, **Anja Kruni**, pod punom moralnom, materijalnom i kaznenom odgovornošću, izjavljujem da sam isključivi autor završnog/diplomskog rada pod naslovom **Ustroj državne uprave u Republici Hrvatskoj** te u da navedenom radu nisu na nedozvoljeni na in korišteni dijelovi tu ih radova.

U Požegi, 04. ožujka 2016.

Anja Kruni
